

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11

E: gp.mgts@gov.si

www.mgts.gov.si

Številka: IPP 007-198/2025/23
Ljubljana, 19. 11. 2025
EVA: 2025-2180-0016
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Novo gradivo št. 2 – Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu (EVA 2025-2180-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
– Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu.
Sklep prejmejo:
– Državni zbor Republike Slovenije,
– Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
– Ministrstvo za finance,
– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
– Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
– Gregor Rankel, podsekretar, Direktorat za šport, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
– Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,
– mag. Dejan Židan, državni sekretar,
– Matevž Frangež, državni sekretar,
– mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport,
– Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport,
– Gregor Rankel, podsekretar v Direktoratu za šport.
5. Kratek povzetek gradiva

Ključni poudarki predloga zakona:

- Zagotovitev socialne varnosti nekdanjim vrhunskim športnikom v starosti, z uvedbo dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, institutom, smiselno primerljivim z republiški priznavalnini, kot jih ureja 90. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNorg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 8/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK). Predlog zakona predvideva priznanje pravice do dodatka k pokojnini nekdanjim vrhunskim športnikom do kumulativne višine 1.100 evrov, vendar največ do višine dodatka 300 evrov (podobno kot pri institutu republiških priznavalnin v skladu z ZUJIK).

- Vzpostavitev nacionalnega kariernega centra (v nadaljnjem besedilu: NKC) v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS-ZŠZ), ki bo opravljal naloge pomoči športnikom na področju usklajevanja izobraževalnih in športnih obveznosti ter naloge na področju pomoči športnikom ob prehodu v drugo kariero. Ministrstvo, pristojno za šport, bo sofinanciralo dejavnost NKC, ki jih določa zakon.

- Zagotovitev socialne varnosti vrhunskim športnikom ob zaključku tekmovalne kariere z namenom lažjega prehoda in izobraževanja za tako imenovano drugo kariero – ministrstvo, pristojno za šport, jim bo za določeno obdobje zagotovilo prejemke ter plačilo socialnih prispevkov od osnove, ki je minimalna plača.

- Uvedba pravil, pod katerimi se posamezniki, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 izpolnjevali pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu in to delo kot svojo izključno dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje, lahko kot strokovno usposobljeni delavci vpišejo v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu.

Novo gradivo št. 1: Spremembe v gradivu glede na prvotno gradivo so posledica dodatnega usklajevanja gradiva z MF, SVZ in MDDSZ, mnenja Informacijskega pooblaščenca ter lekture zakonskega besedila. Spremembe ne vplivajo na ključne rešitve predloga zakona, gre predvsem za nomotehnične spremembe. Spremenjen je tudi naslov predloga zakona, in sicer se naslov iz nomotehničnih razlogov (gre za eno spremembo in več dopolnitev) po novem glasi »Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu«.

Novo gradivo št. 2: Sprememba v gradivu se nanaša na dopolnitev poglavja 3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA SREDSTVA, in sicer je gradivo dopolnjeno z navedbo, da ima predlog zakona posledice za državni proračun in nima posledic za druga javna finančna sredstva.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitel ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport	3311-11-0023 – Programi vrhunskega športa	231814 - Program vrhunskega športa	0,00 EUR	1.025.000,00 EUR
SKUPAJ			0,00 EUR	1.025.000,00 EUR

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
SKUPAJ			/	/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/
/	/	/
/	/	/
SKUPAJ	/	/

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

/

II. Finančne posledice za državni proračun:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene na proračunski postavki MGTŠ 231814 – Program vrhunskega športa, šifra in naziv ukrepa 3311-11-0023 – Programi vrhunskega športa

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
/	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo je bilo dne 19. 9. 2025 objavljeno na spletnem portalu e-demokracija s 30-dnevnim rokom za podajo pripomb. Pripombe je podalo Združenje občin Slovenije, in sicer v zvezi z zagotavljanjem sredstev za izvajanje športno-promocijskih prireditev za otroke in mladino. Predlog zakona ne vsebuje več določb, v zvezi s katerimi so bile podane pripombe.	DA
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
mag. Dejan Židan državni sekretar	

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu.

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu (EVA 2025-2180-0016) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o športu.

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

ZAKON O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŠPORTU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Vlada Republike Slovenije je s sklepom, št. 02401-8/2024/3 z dne 17. 10. 2024 ustanovila Delovno skupino vlade za pregled položaja športa in športnikov ter pripravo predlogov ukrepov na tem področju (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina vlade). Delovna skupina je ob sodelovanju predstavnikov avtonomne športne sfere, predvsem Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljnjem besedilu: OKS-ZŠZ) in Zveze za šport invalidov Slovenije – Paralimpijskega komiteja Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ŠIS-SPK), opravila analizo trenutnega stanja, v katerem se izvaja šport in delujejo (predvsem) vrhunski športniki ter predlagala nekatere ukrepe, ki bi lahko pripomogli k optimizaciji stanja na področju športa, med njimi tudi vzpostavitev Nacionalnega kariernega centra za športnike (vključno z instrumenti prehoda na trg dela po zaključku tekmovalne kariere za vrhunske športnike) in uvedbo prehodnega denarnega nadomestila za nekdanje športnike. Predlagana je bila tudi uvedba dodatka k pokojnini - športne priznavalnine (po zgledu instituta republiške priznavalnine s področja kulture).

Vlada se je sklepom, št. 02400-4/2025/4 z dne 27. 3. 2025, seznanila s poročilom o delu delovne skupine vlade in naložila pristojnim ministrstvom pripravo predlogov predpisov, ki bodo uresničevali predlagane ukrepe.

Skrb za izobraževanje športnikov in njihova priprava na kariero po končani športni poti, s katero si zagotovijo dolgoročno eksistenco, je pomembna naloga države. S pomočjo na tem področju se udejanjajo načela dvojne kariere, kot izhajajo tudi iz Smernic Evropske unije o dvojnih karierah športnikov. Športna oziroma tekmovalna kariera zahteva visoke obremenitve, ki glede na specifične značilnosti posameznih športnih panog in tekmovalnih sistemov otežujejo izobraževalne in druge procese priprave za uspešno vključitev na trg dela med ali po zaključku tekmovalne kariere. Športniki (še posebej vrhunski) so pomembni promotorji, tako Republike Slovenije v svetu kot tudi ukvarjanja s športom ter zdravega načina življenja med prebivalstvom Republike Slovenije, vendar pa pogosto (razen v nekaterih izjemnih primerih najuspešnejših športnikov v komercialno najodmevnejših športnih panogah) za svoja prizadevanja niso finančno nagrajeni, celo nasprotno, pogosto lahko zaradi ukvarjanja s tekmovalnim športom na vrhunskem nivoju ogrozijo svoje kariere po zaključku tekmovalne kariere. Zakon o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B; v nadaljnjem besedilu: ZŠpo-1) že določa nekatere sistemske ukrepe za zagotovitev dolgoročne socialne varnosti nekaterih najuspešnejših športnikov (na primer pravica do povračila stroškov izobraževanja in pravica do izjemne pokojnine, ki ju določa šesti odstavek 35. člena ZŠpo-1), vendar pa so namenjeni izključno najuspešnejšim vrhunskim športnikom, prejemnikom olimpijske ali paralimpijske medalje, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog. Velika večina vrhunskih športnikov nameni za športno udejstvovanje primerljivo količino časa, truda in dela, vendar pa zaradi različnih dejavnikov ne doseže tovrstnih najvišjih dosežkov. Kljub temu je za namen spodbujanja ukvarjanja z vrhunskim športom, ki je pomemben promotor in dejavnik vidnosti Republike Slovenije v svetu ter viden promotor ukvarjanja s športom med splošnim prebivalstvom, potrebno uvesti ukrepe, ki bodo zagotovili dolgoročno socialno varnost (predvsem vrhunskih) športnikov.

Ob uveljavitvi ZŠpo-1 je bil uveljavljen nov sistem pogojev za opravljanje strokovnega dela v športu, ki nekaterim posameznikom, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 že dlje časa opravljali strokovno delo v športu kot svojo edino dejavnost, zaradi neizpolnjevanja na novo uvedenega izobrazbenega pogoja onemogoča nadaljnje opravljanje dela.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Poglavitni cilji predloga zakona so izboljšanje stanja na področju dolgoročnega socialnega položaja športnikov z izboljšanjem sistemov pomoči športnikom pri usklajevanju izobraževalnih in športnih obveznosti ter pri prehodu v obdobje po tekmovalni karieri ter spodbuda za ukvarjanje s športom na vrhunski ravni.

Odločitev za športno kariero na vrhunski ravni ima daljnosežne posledice, saj lahko pogosto ogrozi izobrazbene in siceršnje kariernе priložnosti posameznika. Ker so vrhunski športniki pomemben dejavnik vidnosti in promocije države ter spodbuda mladim za ukvarjanje s športom kot zdravim načinom življenja, je pomembno, da država spodbuja športnike z vrhunskimi ambicijami, jim olajša odločitev za to pot ter pomaga pri dolgoročnem načrtovanju kariere po zaključku tekmovalnega obdobja.

Nova ureditev sistemsko ureja podporne mehanizme na področju druge kariere in uvaja ukrepe na področju socialne varnosti nekdanjih vrhunskih športnikov v času staranja.

2.2. Načela

Temeljna načela, ki jih zasleduje zakon so:

- načelo socialne države,
- načelo spodbujanja ukvarjanja s športom (posebej vrhunskim športom) kot pomembnim dejavnikom promocije Republike Slovenije v svetu in zdravega načina življenja in
- načelo pravičnosti.

2.3. Poglavitne rešitve

Zagotovitev socialne varnosti nekdanjim vrhunskim športnikom v starosti, z uvedbo dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, institutom, smiselno primerljivim z republiški priznavalnimi, kot jih ureja 90. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNSPP in 8/25; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK). Predlog zakona predvideva priznanje pravice do dodatka k pokojnini nekdanjim vrhunskim športnikom do določene kumulativne višine (podobno kot pri institutu republiških priznavalnin v skladu z ZUJIK), vendar je najvišja možna višina dodatka 300 EUR.

Vzpostavitev nacionalnega kariernega centra (v nadaljnjem besedilu: NKC) v okviru Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljnjem besedilu: OKS-ZŠZ), ki bo opravljal naloge pomoči športnikom na področju usklajevanja izobraževalnih in športnih obveznosti ter naloge na področju pomoči športnikom ob prehodu v drugo kariero.

Zagotovitev socialne varnosti vrhunskim športnikom ob zaključku tekmovalne kariere z namenom zagotovitve lažjega prehoda v drugo kariero – ministrstvo, pristojno za šport, bo za določeno obdobje (posamezen letnik izobraževanja, vendar najdlje za 36 mesecev) nekdanjim vrhunskim športnikom, ki izpolnjujejo z zakonom določene pogoje in so vključeni v javnoveljavne programe izobraževanja v Republiki Sloveniji, niso pa zaposleni, zagotovilo prejeme v višini minimalne plače in vključitev v obvezna socialna zavarovanja v skladu z veljavno zakonodajo. V tem okviru ni predvidena zaposlitev nekdanjih vrhunskih športnikov, temveč izplačevanje denarnega nadomestila. Predviden je tudi sistem vračanja nadomestila v primeru nezaključenega letnika izobraževanja (smiselno primerljivo z ureditvijo po zakonu, ki ureja štipendiranje).

Uvedba pravil, pod katerimi se posamezniki, ki so do uveljavitve ZŠpo-1 izpolnjevali pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu in to delo kot svojo izključno dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje, lahko kot strokovno usposobljeni delavci vpišejo v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun in nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

NKC:

Predvideno je, da bo za namen izvajanja nalog NKC, strošek javnih sredstev na letni ravni znašal:

- Za leto 2026 (ukrep se ne bo izvajal celotno leto): do 75.000 EUR (od tega do 20.000 EUR za namen povračila stroškov usposabljanj za strokovno delo v športu, ob upoštevanju predvidenega števila upravičenih športnikov do 25 in ob upoštevanju obstoječih cen usposabljanj pri nacionalnih panožnih športnih zvezah, ki večinoma ne presega 800 EUR).
- Za leto 2027 in kasnejša leta: do 150.000 EUR (od tega do 40.000 EUR za namen povračila stroškov usposabljanj za strokovno delo v športu).

Izplačevanje prehodnega denarnega nadomestila nekdanjim vrhunskim športnikom:

Na podlagi podatkov OKS-ZŠZ o pretočnosti oseb s statusom vrhunškega športnika, število vrhunskih športnikov je približno na enaki ravni vsako leto, približno 50 športnikov letno izgubi oziroma pridobi kategorizacijo v naziv vrhunškega športnika, bo na letni ravni do 100 upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila (v primeru, da se vsaj dve tretjini nekdanjih vrhunskih športnikov vključi v programe izobraževanja). V prvem letu uvedbe ukrepa (2026) so finančne posledice prehodnega denarnega nadomestila nižje (ukrep se ne bo izvajal celotno leto), od leta 2027 in v kasnejših letih so pričakovane finančne posledice v približni višini stroška 100 letnih bruto minimalnih plač.

- Za leto 2026: do 800.000 EUR
- Za leto 2027 in kasnejša leta: do 1.800.000 EUR

Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina:

Na podlagi podatkov OKS-ZŠZ bo v letu 2026 največ 50 upravičencev do dodatka (ne za celotno leto), v naslednjih letih (z upokojevanjem) pa je predvidenih do 120 upravičencev letno (preostala ukrepa na področju dvojne kariere športnikov, NKC in prehodno denarno nadomestilo, naj bi pričakovano dolgoročno znižala število nekdanjih vrhunskih športnikov, ki bodo potrebovali dodatek k pokojnini – športno priznavalnino). Najvišja možna višina finančnih posledic na upravičenca na letni ravni znaša 3.600 EUR (300 EUR je omejitev višine mesečnega dodatka):

- 2026: do 150.000 EUR
- 2027 in kasnejša leta: do 500.000 EUR.

Skupna ocena finančnih posledic zakona:

Skupne pričakovane posledice sprejema zakona so:

- Za leto 2026: do 1.025.000 EUR.
- Za leto 2027 in kasnejša leta: do 2.450.000 EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG TEGA ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so za leto 2026 zagotovljena v sprejetem proračunu RS za leto 2026 na proračunskih postavkah Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, prav tako smo jih načrtovali v predlogu sprememb proračuna RS za leto 2026 in predlogu proračuna RS za leto 2027 na proračunskih postavkah Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Za leto 2028 in nadaljnja leta jih bo potrebno zagotoviti v skladu z zakonsko predvidenim načinom načrtovanja proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

PRIKAZ UREDITVE V NEKATERIH DRUGIH DRŽAVAH EVROPSKE UNIJE.

MADŽARSKA

Mehanizmi podpore dvojni karieri

Madžarska močno poudarja ravnotežje med športom in izobraževanjem. Po Zakonu o športu (Zakon I iz leta 2004) in povezanih predpisih minister, pristojen za športno politiko, podpira razvoj dvojne kariere športnikov z več pobudami; s podporo študentskim in visokošolskim športnim zvezam na nacionalni ravni se spodbuja organizirano športno udejstvovanje študentov po vsej državi; ministrstvo podpira uvedbo in delovanje programov dvojne kariere za športnike ter upravlja državni športni štipendijski program, ki talentiranim študentom-športnikom omogoča uspešno uresničevanje športnih in akademskih ciljev.

Trenutno ministrstvo nudi naslednje štipendije in druge podporne programe:

- Leta 2024 je omejitev v višini 1.193 milijonov HUF v okviru štipendije Aladár Gerevich omogočila štipendije za 900 športnikom, športnim strokovnjakom in strokovnjakom za športno zdravje z ali brez invalidnosti za doseganje izjemnih športnih rezultatov. Po veljavni zakonodaji se lahko ta štipendija dodeli tudi za podporo študija tekmovalnih športnikov.

- Uspešni športniki v olimpijskih in paralimpijskih športih, ki so vpisani v visokošolski študij, so upravičeni do štipendije Hungarian Sports Star Scholarship, katere cilj je podpreti pripravo na civilno življenje po koncu športne kariere. V zimskem semestru 2024/2025 je štipendijo prejelo 183 oseb, v poletnem semestru 2024/2025 pa 204 osebe.

- Tekmovanje »Dober učenec in dober športnik Madžarske« motivira učence v javnem šolstvu, tekmovanje »Madžarska nadarjenost« za srednješolce pa je prejelo 1.046 veljavnih prijav.

Od 1. januarja 2020 deluje državno akreditiran podporni sistem športnih akademij z namenom ustvariti pogoje za elitno vadbo mladih športnikov, razvijati uspešne športnike v članskem mednarodnem prostoru in hkrati omogočati model dvojne kariere poleg športno-specifičnega treninga.

Nacionalna zveza za šolski, univerzitetni in prostočasni šport ima ključno vlogo v podpori dvojne kariere: pripravlja strokovne predloge za zagon in delovanje programov dvojne kariere ter sodeluje z nacionalnimi študentskimi in univerzitetnimi športnimi zvezami pri pripravi športnikov na mednarodna študentska tekmovanja.

Trenutni izobraževalni sistem in zakonodaja omogočata mladim športnikom, da pri šolah zahtevajo prilagojen urnik in izobraževalni načrt, usklajen z njihovimi športnimi obveznostmi.

Skupaj ti ukrepi športnikom pomagajo uresničevati športne ambicije, ne da bi pri tem ogrozili izobraževanje in prihodnje karijerne možnosti.

Socialnovarstveni ukrepi med prehodom kariere

Madžarska podpira prehod športnikov v drugo kariero z državnimi programi. Izstopa Športna eskadrija madžarskih obrambnih sil, ki jo je leta 2017 ustanovilo Ministrstvo za obrambo. Ta posebna enota je sestavljena iz vrhunskih športnikov, ki hkrati služijo vojaški službi in konkurirajo v športu. Člani imajo polno socialno varnost in stabilno zaposlitev, prispevajo k vojaškemu naboru in domoljubni vzgoji, redno pa zastopajo Madžarsko in obrambne sile na največjih mednarodnih tekmovanjih. Dodatno madžarski izobraževalni sistem podpira prehod tako, da športnikom na podlagi dosežkov priznava dodatne točke v nacionalnem vpisnem postopku v visoko šolstvo.

Pokojninska oziroma upokojitvena podpora nekdanjim športnikom

Madžarska zagotavlja doživljenjsko podporo elitnim športnikom:

Dobitniki olimpijskih medalj so upravičeni do dosmrtna rente od 35. leta starosti naprej. Renta pripada madžarskim državljanom, ki so kot člani državne reprezentance osvojili medaljo v individualni ali ekipni disciplini na poletnih ali zimskih OI pod okriljem MOK ali na šahovski olimpijadi pod okriljem FIDE, ter od leta 1984 tudi na poletnih ali zimskih Deaflympics oziroma Paralimpijskih igrah. Mesečna renta znaša: za zlato medaljo 1.669 €, za srebrno medaljo 1.169 €, za bronasto medaljo 835 €, kumulativno glede na število medalj.

»Športnik naroda« je častni naziv po Zakonu o športu iz leta 2004. Podeli se športnikom, starim 60 let ali več, ki so dosegli izjemne rezultate in po karieri še naprej prispevajo k madžarskemu športu. Naziv lahko hkrati nosi 12 športnikov in vključuje mesečno bruto rento 630.000 HUF, ki se lahko izplačuje poleg olimpijske rente.

HRVAŠKA

Hrvaški (kategorizirani) športniki so upravičeni do mesta v študentskih domovih v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu uveljavljanja pravice rednih študentov do subvencioniranega bivanja („Narodne novine“ št. 68/23 in 77/24), ki spada v pristojnost Ministrstva za znanost, izobraževanje in mladino. Za vpis v oddelke, namenjene izključno športnikom, se lahko prijaviijo le študenti, ki so uvrščeni na rang listo pristojne nacionalne športne zveze.

Med leti 2007 in 2020 je Hrvaški olimpijski komite (v nadaljnjem besedilu: HOK) v sodelovanju s partnerji s področja športa in izobraževanja izvajal več projektov, osredotočenih na dvojne kariere v športu. Ugotovljena je bila potreba po ustanovitvi organa, ki bi zagotavljal strokovno podporo in storitve za uspeh v dvojni karieri ter po športni karieri. Ta organ bi športnikom zagotavljal ključne informacije o izobraževalnih možnostih, štipendijah, zaposlovanju in načrtovanju športne kariere. Poslanstvo in končni cilj sta spodbujati javne oblasti in institucije ter športnike in športne organizacije, da prepoznajo pomen izobraževanja med športno kariero kot temelja za življenje in delo po zaključku športne poti. Namen je zagotavljati strokovno podporo, storitve in informacije, potrebne za uspeh v dvojni karieri, po zgledih dobrih praks iz izbranih evropskih držav.

Center opravlja strokovne naloge, ki nadgrajujejo obstoječo podporo HOK na področju kariere športnikov in statusnih vprašanj, kot so:

- obveščanje športnikov o dejavnostih in storitvah Centra;
- posredovanje informacij o izobraževalnih programih na Hrvaškem;
- sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami in nacionalnimi organi, pristojnimi za izobraževanje in zaposlovanje, ter drugimi deležniki na področjih, pomembnih za dvojne kariere;
- obveščanje o štipendijah, subvencijah za izobraževanje in drugih virih finančne podpore (v sodelovanju z Ministrstvom za turizem in šport);
- načrtovanje kariere po koncu športne poti;
- odpiranje priložnosti za zaposlitev športnikov;
- obveščanje športnikov ter organizacija seminarjev in/ali delavnic za trenerje in športnike;
- sodelovanje z nacionalnimi športnimi zvezami, športnimi združenji, klubi in vsemi drugimi deležniki, vključenimi v podporo športnikom;
- sodelovanje z drugimi kariernimi centri za športnike na različnih ravneh (npr. univerzitetni športni uradi);
- sodelovanje s Hrvaško olimpijsko akademijo in drugimi organizacijskimi enotami HOK.

Od leta 2017 Ministrstvo za turizem in šport subvencionira izobraževanje vrhunskih športnikov (aktivnih in upokojenih) z namenom podpore dvojni karieri, strokovnemu razvoju in izobraževanju. To pomembno olajša dostop športnikov do visokošolskega izobraževanja in prehod po koncu športne kariere.

ROMUNIJA

Ugodnosti za učence in dijake – vrhunske športnike

Na podlagi Zakona o preduniverzitetnem izobraževanju št. 199/2023 in metodologije, odobrene z odredbo ministra za izobraževanje, se odsotnosti učencev in dijakov, ki sodelujejo v pripravah in tekmovanjih na lokalni, okrožni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni, štejejo kot opravičene.

Vrhunski študenti-športniki športnih panog, ki jih nacionalne športne zveze imenujejo za nacionalne olimpijske/odličnostne centre, se lahko vpišejo v izobraževalne ustanove v bližini teh športnih struktur in sledijo dinamiki izbora reprezentančnih selekcij. Šolski uspeh, zabeležen v obdobjih, ko se dijaki pripravljajo v teh centrih, se posreduje izobraževalnim ustanovam, katerih dijaki so.

Vsako šolsko leto se za dijake 12./13. razreda, ki sodelujejo v olimpijskih ekipah in na mednarodnih športnih tekmovanjih, ki potekajo v času redne mature, organizira posebna matura. Koledar posebne seje se odobri z odredbo ministra za izobraževanje, raziskave, mladino in šport.

Ugodnosti za študente – vrhunske športnike:

Na podlagi Zakona o visokem šolstvu št. 199/2023, s spremembami in dopolnitvami, ter Zakona o telesni vzgoji in športu št. 69/2000, s spremembami in dopolnitvami, ter predpisov o organizaciji in delovanju dodiplomskega/magistrskega študija:

- možnost, da so vrhunski športniki sprejeti na fakulteto brez sprejemnega izpita, odvisno od posebnih pravil posamezne visokošolske ustanove in dosežene ravni športne uspešnosti;
- možnost dodeljevanja športnih štipendij, ki jo določajo posebna pravila vsake visokošolske ustanove;
- podpora pri vseh oblikah opravljanja predmetov iz učnega načrta v okviru odprtih izpitnih rokov;
- oprostitev prisotnosti pri pouku v deležu, ki običajno variira med 30 % in 70 % (70 % za športnike iz nacionalnih ali olimpijskih ekip).

Socialna zaščita vrhunskih športnikov

- Zakon o telesni vzgoji in športu št. 69/2000 določa, da imajo vrhunski športniki pravice iz socialnega zavarovanja, socialne pomoči, obveznega zdravstvenega zavarovanja, pa tudi pravice, ki jim pripadajo iz zasebnih pokojninskih skladov, v skladu z zakonom.
- Na podlagi Zakona št. 69/2000 vrhunski športniki, ki so osvojili medalje na olimpijskih ali paralimpijskih igrah ali so svetovni oziroma evropski prvaki v disciplinah, ki so bile vsaj enkrat vključene v program olimpijskih ali paralimpijskih iger, po koncu svoje športne kariere prejemajo dosmrtno rento.
- Na podlagi Zakona št. 118/2002 o vzpostavitvi zaslužnega dodatka lahko športniki, trenerji, športne osebnosti, raziskovalci, zdravniki itd. prejmejo zaslužni dodatek za posebne dosežke in za nagraditev priznane dejavnosti na področju športa. Na področju športa je 115 oseb, ki prejemajo zaslužne dodatke.

ESTONIJA

Mehanizmi podpore dvojni karieri

V Estoniji je dvojna kariera športnikov prepoznana in podprta s koordinacijo med Ministrstvom za kulturo, Estonskim olimpijskim komitejem in izobraževalnimi ustanovami. Gimnazija Audentes Sports v Talinu, državna elitna športna šola, je osrednja: nudi prožne urnike, personalizirane učne poti, vadbene objekte na kampusu in dijaški dom. Brezplačen visokošolski študij v estonščini za redne študente pomembno podpira dvojno kariero. Univerze in poklicne šole ponujajo daljinsko učenje, podaljšane roke diplomiranja in individualne študijske načrte.

Socialnovarstveni ukrepi med prehodom

Posebnega, zgolj športno-specifičnega socialnega sistema za prehodno fazo trenutno ni. Številne zveze in reprezentance sklepajo formalne pogodbe z vrhunskimi športniki, po katerih prejemajo obdavčeno plačo s polnimi socialnimi prispevki (zdravstveno, zavarovanje za primer brezposelnosti, pokojninsko varčevanje), kar jih v času kariere integrira v nacionalni sistem socialne zaščite. Športna organizacija ali športna šola, vpisana v športno bazo, sme športniku

izplačevati mesečno podporo do dvakratnika minimalne plače, če športnik prejema vsaj minimalno plačo, ima licenco zveze in tekmuje v njenem sistemu ali zastopa reprezentanco; pogoje se določi s pogodbo, podatke pa vnese v športno bazo. Ob upokojitvi ali karierni spremembi lahko športniki koristijo storitve Estonskega sklada za zavarovanje za primer brezposelnosti (prekvalifikacije, posredovanje zaposlitev, nadomestila – če izpolnjujejo pogoje).

Pokojninska oziroma upokojitvena podpora

Posebne prispevne pokojninske sheme izključno za športnike ni, obstaja pa več oblik podpore po karieri, zlasti za izjemne dosežke: državne častne rente – doživljenjske mesečne štipendije kot priznanje prispevka k estonskemu športu, neodvisno od zaposlitvene zgodovine in prispevkov. Nekdanji olimpijski medalisti lahko prejmejo posebno priznanje in finančno podporo. Estonija podpira dvojne kariere in prehode predvsem preko gimnazije Audentes, brezplačnega univerzitetnega izobraževanja, pogodb z vsemi prispevki in državnega priznanja olimpijcev; dodatno strukturiranje prehodne faze bi sistem še okrepilo.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA:

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon predvideva sklenitev pogodb med ministrstvom, pristojnim za šport, in OKS-ZŠZ za financiranje delovanja NKC, ter nove upravne postopke pri ministrstvu, pristojnem za šport, v zvezi z vlogami za dodatek k pokojnini – športno priznavalnino in vlogami za dodelitev prehodnega denarnega nadomestila.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagani zakon ne prinaša novih administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo, in sicer za:

Predlagani zakon nima posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialno področje, in sicer za:

Predlagani zakon ima pozitivne posledice na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlagani zakon nima vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic na druga področja:

Predlagani zakon nima posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani e-demokracija.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

V okviru svojih pristojnosti bo izvajanje sprejetega predpisa spremljalo ministrstvo, pristojno za šport.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo dne 19. 9. 2025 objavljeno na spletnem portalu e-demokracija s 30-dnevnim rokom za podajo pripomb. Pripombe je podalo Združenje občin Slovenije, in sicer v zvezi z zagotavljanjem sredstev za izvajanje športno-promocijskih prireditev za otroke in mladino. Predlog zakona ne vsebuje več določb, v zvezi s katerimi so bile podane pripombe.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE) IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,
- mag. Dejan Židan, državni sekretar,
- Matevž Frangež, državni sekretar,
- mag. Dejan Plastovski, generalni direktor Direktorata za šport,
- Petra Tramte, vodja Sektorja za razvoj in programe športa, Direktorat za šport,
- Gregor Rankel, podsekretar v Direktoratu za šport,
- Jure Kastelic, podsekretar v Direktoratu za šport.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) se v 35. členu za osmim odstavkom dodata nova deveti in deseti odstavek, ki se glasita:

»(9) Športnik ima pod pogoji in na način, kot jih določa ta zakon, pravico do vključitve v dejavnosti nacionalnega kariernega centra, pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter pravico do prehodnega denarnega nadomestila.

(10) Do pravic iz prejšnjega odstavka niso upravičene osebe, ki jih je pristojna nacionalna ali mednarodna športna zveza kaznovala zaradi uporabe nedovoljenih snovi v športu v skladu z Zakonom o ratifikaciji Mednarodne konvencije proti uporabi nedovoljenih snovi v športu (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 15/07) s prepovedjo tekmovanj za dve leti ali več, če je bila uporaba nedovoljenih snovi v športu storjena naklepno, oziroma osebe, ki so bile pravnomočno obsojene na kazen zaporu.«.

2. člen

Za 35. členom se dodajo novi 35.a do 35.l člen, ki se glasijo:

»35.a člen

(dodatek k pokojnini – športna priznavalnina)

(1) Nekdanji športnik, državljan Republike Slovenije, ki stalno prebiva v Republiki Sloveniji in je bil v času tekmovalne kariere razvrščen v mednarodni ali višji razred kategorizacije po tem zakonu, v mednarodni ali višji razred kategorizacije po Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1; v nadaljnjem besedilu: ZŠpo) ali ki je bil pred uveljavitvijo ZŠpo pri OKS-ZŠZ evidentiran kot kategoriziran športnik, v skupnem trajanju

razvrstitve oziroma evidentiranja vsaj štirih let, in mu je v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, priznana pravica do starostne ali invalidske pokojnine, ki ne presega 1.100 eurov, lahko zaprosi za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine.

(2) Če je nekdanji športnik iz prejšnjega odstavka uživalec pravice do pokojnine iz tujine in je z državo, iz katere prejema pokojnino, sklenjena mednarodna pogodba o socialni varnosti ali če ta država priznava pravico do izplačevanja pokojnine v tujino državljanom Republike Slovenije, lahko zaprosi za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, če ta pravica ne presega višine 1.100 eurov ali če sočasna pravica do pokojnine iz tujine in pokojnine iz prejšnjega odstavka ne presega višine 1.100 eurov.

(3) Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina se določi v višini razlike med priznano pokojnino iz prvega odstavka oziroma drugega odstavka tega člena oziroma seštevka pokojnin iz drugega odstavka tega člena na dan vložitve vloge in 1.100 euri, vendar največ do višine 300 eurov.

(4) Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina in najvišji znesek dodatka k pokojnini – športna priznavalnina iz prejšnjega odstavka ter najvišji znesek priznanih pravic do starostne ali invalidske pokojnine iz prvega in drugega odstavka tega člena, do katerega se odmeri dodatek k pokojnini, se usklajujejo na način, kot se usklajujejo pokojnine po zakonu, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Odstotek uskladitve dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter usklajena zneska najvišjega zneska dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter najvišjega zneska priznanih pravic do starostne ali invalidske pokojnine, do katerega se odmeri dodatek k pokojnini, ob vsakokratni redni uskladitvi pokojnin določi minister in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine pripada nekdanjemu športniku od dneva vložitve vloge, če so ob vložitvi izpolnjeni pogoji, in največ od dneva izpolnitve pogojev, če je vloga vložena pred tem dnem.

(6) Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina se izplačuje za dneve, za katere upravičencu pripada pokojnina iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena.

(7) Pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine preneha z dnem prenehanja izpolnjevanja pogojev ali s smrtjo upravičenca.

(8) Pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine miruje v času pripora.

(9) O pravici do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine odloči ministrstvo.

(10) Podrobnejši način ugotavljanja pogojev za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in preverjanja izpolnjevanja pogojev za njegovo izplačevanje določi vlada.

(11) Dodatek k pokojnini – športno priznavalnino izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod). Zavod ministrstvu mesečno izstavi zahtevek za povračilo izplačanih dodatkov k pokojnini – športnih priznavalnin.

(12) Ministrstvo lahko za upravičenca iz prvega in drugega odstavka tega člena od zavoda pridobi podatek o pravici do pokojnine, ki mu je priznana in se izplačuje v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje (znesek pokojnine, datum priznanja in datum prenehanja pravice ter datum začetka in datum prenehanja izplačevanja).

(13) Upravičenec do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine mora ministrstvu sporočiti vsako spremembo, ki vpliva na pravico in izplačevanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, in sicer v osmih dneh od nastanka spremembe.

(nacionalni karierni center)

(1) Nacionalni karierni center (v nadaljnjem besedilu: NKC) izvaja naloge na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov ter naloge na področju prehoda športnikov na trg dela po koncu športne kariere.

(2) Naloge NKC po tem zakonu opravlja OKS-ZŠZ.

(3) OKS-ZŠZ najpozneje do 1. decembra v tekočem letu sprejme letni program dela NKC za naslednje koledarsko leto, po predhodno pridobljenem soglasju ministrstva. Letni program dela NKC zajema predvideno količino opravljenih storitev iz prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena tega zakona ter predlog in obrazložitev cene za posamezne storitve.

35.c člen

(dejavnosti NKC na področju izobraževanja športnikov)

(1) Na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov NKC izvaja naslednje dejavnosti:

1. informiranje športnikov o njihovih pravicah in podpornih ukrepih, ki so jim na voljo;
2. pomoč in svetovanje pri odločanju o usmeritvi v izobraževalne programe (karierna triaža);
3. informiranje in svetovanje o možnostih štipendiranja;
4. mentorstvo.

(2) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 1. do 3. točke prejšnjega odstavka imajo vsi kategorizirani športniki.

(3) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 4. točke prvega odstavka tega člena imajo vsi športniki perspektivnega, mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda, ki imajo status dijaka ali študenta.

35.č člen

(dejavnosti NKC v zvezi s prehodom na trg dela po koncu športne kariere)

(1) Na področju prehoda na trg dela po koncu športne kariere NKC izvaja naslednje dejavnosti:

1. delavnice za pripravo na konec tekmovalne kariere;
2. usposabljanja za pridobitev neformalnih kompetenc;
3. povračilo stroškov za pridobitev usposobljenosti za delo v športu;
4. posredovanje pri pridobivanju delovnih izkušenj;
5. izdelava individualnega kariernega načrta športnika.

(2) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka imajo vsi kategorizirani športniki.

(3) Pravico do vključitve v dejavnosti NKC iz 3. do 5. točke prvega odstavka tega člena imajo športniki in nekdanji športniki, ki so ali so bili razvrščeni v mednarodni ali višji razred kategorizacije po tem zakonu, ter od dneva poteka razvrstitve niso minila več kot tri leta.

35.d člen

(individualni karierni načrt)

(1) NKC v sodelovanju s športnikom zanj pripravi individualni karierni načrt, v katerem opredeli športnikove izobrazbene in karierne cilje ter roke in način za uresničitev teh ciljev.

(2) Minister določi podrobnejšo vsebino individualnega kariernega načrta.

35.e člen

(medsebojne pravice in obveznosti ministrstva in OKS-ZŠZ v zvezi z delovanjem NKC)

(1) Republika Slovenija iz svojega proračuna zagotavlja sredstva za opravljanje nalog NKC iz prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena tega zakona. Sredstva se zagotovijo na proračunski postavki ministrstva.

(2) Ministrstvo in OKS-ZŠZ skleneta pogodbo, s katero uredita medsebojne pravice in obveznosti iz naslova delovanja NKC, zlasti:

1. predvideno količino posameznih storitev iz prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena;

2. cene za opravljanje vsake od nalog iz prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena tega zakona;

3. način in rok izplačil iz proračuna Republike Slovenije;

4. vsebino in način poročanja NKC ter način in obliko nadzora ministrstva nad opravljanjem nalog iz prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena tega zakona ter 5. najvišji predvideni obseg vrednosti pogodbe.

(3) Pogodba iz prejšnjega odstavka se sklepa za koledarsko leto.

(4) Na podlagi pogodbe iz drugega odstavka tega člena OKS-ZŠZ ministrstvu mesečno izstavlja račune za opravljene storitve, skupaj z dokazili o opravljenih nalogah.

35.f člen

(pravica do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Pravica do prehodnega denarnega nadomestila vključuje pravico do prejemanja denarnega nadomestila in na tej podlagi pravico do vključitve v obvezna socialna zavarovanja po zakonu, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonu, ki ureja obvezno zdravstveno zavarovanje, zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, zakonu, ki ureja trg dela, ter zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke.

(2) Posameznik je upravičen do prehodnega denarnega nadomestila, če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. kot športnik je bil razvrščen v naziv mednarodnega, svetovnega ali olimpijskega razreda kategorizacije po tem zakonu;

2. razvrstitev v naziv iz prejšnje točke mu je potekla;

3. od dneva poteka zadnje razvrstitve v naziv iz 1. točke tega odstavka niso minila več kot tri leta;

4. NKC je zanj pripravil individualni karierni načrt;

5. skladu z individualnim kariernim načrtom je vpisan v javnoveljavni srednješolski program izobraževanja v Republiki Sloveniji, če srednješolske izobrazbe še ni pridobil, ali veljavni študijski

program v Republiki Sloveniji, če še ni zaključil izobraževanja po javnoveljavnem študijskem programu, in

6. ni vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi dela ali opravljanja dejavnosti ali na drugih podlagah v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ni upokojen ali ni upravičenec do uživanja pravice do pokojnine v Republiki Sloveniji ali iz tujine ter ni v tujini vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi dela ali opravljanja dejavnosti.

(3) Posamezniku je mogoče pravico do prehodnega denarnega nadomestila dodeliti le enkrat.

35.g člen

(trajanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Posamezniku se priznajo pravice iz prvega odstavka prejšnjega člena od dne vložitve vloge, če šolsko ali študijsko leto že poteka in je že vpisan v program, ali od začetka naslednjega šolskega ali študijskega leta, če še ni vpisan v program izobraževanja.

(2) Pravica se nekdanjemu športniku dodeli v trajanju do zaključka letnika programa izobraževanja, v katerega je vpisan.

(3) Pravica se v primeru vpisa v naslednji letnik izobraževanja podaljša, vendar največ do skupnega trajanja 36 mesecev.

35.h člen

(višina prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Prehodno denarno nadomestilo se določi v višini, ki je enaka minimalni plači v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo.

(2) Prehodno denarno nadomestilo se izplačuje za tiste dneve, ki se ob upoštevanju 40-urnega delovnega časa kot polnega delovnega časa in petdnevnega delovnega tedna štejejo kot delovni dnevi, in za dela proste dneve, določene z zakonom.

35.i člen

(prenehanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Pravica do prehodnega denarnega nadomestila upravičencu preneha pred potekom šolskega ali študijskega leta, za katero je bila dodeljena, in sicer:

1. z dnem, ko ne izpolnjuje več pogoja iz desetega odstavka 35. člena ali 6. točke drugega odstavka 35.f člena tega zakona;

2. z dnem pravnomočnosti odločbe, s katero je ugotovljena njegova popolna nezmožnost za delo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;

3. s prenehanjem izobraževanja, določenega z individualnim kariernim načrtom.

(2) Pravica do prehodnega denarnega nadomestila miruje v času uveljavljanja pravic po zakonu, ki ureja starševsko varstvo, v času prostovoljnega služenja vojaškega roka in v času pripora.

35.j člen

(obveznost vračila)

(1) Nekdanji vrhunski športnik je dolžan vrniti prehodno denarno nadomestilo za letnik, ki ga ni uspešno zaključil, razen če ga ni zaključil zaradi starševstva, opravičljivih zdravstvenih razlogov,

izjemnih družinskih okoliščin ali zaradi višje sile. V navedenih primerih ministrstvo nekdanjemu vrhunskemu športniku rok za uspešen zaključek letnika ustrezno podaljša.

(2) Znesek za vračilo prehodnega denarnega nadomestila se preračuna v skladu z gibanjem indeksa cen življenjskih potrebščin.

35.k člen

(pristojni organ za odločanje o pravici do prehodnega denarnega nadomestila)

O dodelitvi in prenehanju pravice ter o vračilu prejetega prehodnega denarnega nadomestila odloči ministrstvo.

35.l člen

(izplačevanje prehodnega denarnega nadomestila)

Ministrstvo prehodno denarno nadomestilo izplačuje najpozneje 15. dan v mesecu za pretekli mesec.«.

3. člen

Za 76. členom se doda nov 76.a člen, ki se glasi:

»76.a člen

(evidenca upravičencev do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in evidenca upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Za namen izvajanja nalog v zvezi z odločanjem o priznanju pravice do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, evidentiranjem izplačevanja dodatka k pokojnini – športne priznavalnine ter za statistične namene ministrstvo vzpostavi evidenco upravičencev do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, v kateri se zbirajo naslednji podatki o osebah iz prvega odstavka 35.a člena tega zakona:

1. ime in priimek;
2. stalno in začasno prebivališče;
3. datum rojstva;
4. EMŠO;
5. podatek o priznani pravici do pokojnine (znesek pokojnine, datum priznanja in datum prenehanja pravice ter datum začetka in datum prenehanja izplačevanja);
6. datum pridobitve pravice do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine;
7. višina priznanega dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in
8. podatek o mirovanju pravice do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine.

(2) Za namen izvajanja nalog v zvezi z odločanjem o priznanju pravice do prehodnega denarnega nadomestila in evidentiranjem izplačevanja tega nadomestila ministrstvo vzpostavi evidenco upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila, v kateri se zbirajo naslednji podatki o osebah iz drugega odstavka 35.f člena tega zakona:

1. ime in priimek;
2. stalno in začasno prebivališče;
3. datum rojstva;
4. EMŠO;

5. podatek o izobraževalnem programu, v katerega so vključene;
6. podatek o obdobju, za katero jim je dodeljeno prehodno denarno nadomestilo;
7. podatek o posameznem letniku izobraževanja, v katerega so vključene, in za katerega jim je dodeljeno prehodno denarno nadomestilo;
8. podatek o mirovanju pravice do prehodnega denarnega nadomestila;
9. podatek o podaljšanju roka za uspešen zaključek letnika in
10. podatek o obveznosti vračanja prehodnega denarnega nadomestila.

4. člen

V 79. členu se beseda »evidenca« nadomesti z besedo »evidence«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

5. člen

(vključitev v obvezna socialna zavarovanja in plačevanje prispevkov od prehodnega denarnega nadomestila)

(1) Do ureditve v zakonu, ki ureja obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonu, ki ureja obvezno zdravstveno zavarovanje, zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, zakonu, ki ureja trg dela, ter zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, so nekdanji športniki, ki so upravičenci do prehodnega denarnega nadomestila, vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, obvezno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo, obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti in obvezno zavarovanje za starševsko varstvo.

(2) Do ureditve v zakonu, ki ureja matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ministrstvo za osebe iz prejšnjega odstavka vloga prijavo v zavarovanje, odjavo iz zavarovanja in prijavo sprememb med zavarovanjem ter zanje sporoči tudi podatke za oblikovanje prijave podatkov o osnovah ter spremembe teh podatkov v obračunu davčnega odtegljaja, in sicer na način in v rokih, predpisanih z zakonom, ki ureja davčni postopek, za predložitev obračuna davčnega odtegljaja.

(3) Osnova za plačilo prispevkov za obvezna socialna zavarovanja iz prvega odstavka tega člena je prehodno denarno nadomestilo iz 35.h člena zakona.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena so same zavezanci za prispevek zavarovanca za obvezna socialna zavarovanja in ministrstvo je zavezanec za prispevek delodajalca za obvezna socialna zavarovanja v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje obveznega socialnega zavarovanja.

(5) Do ureditve v zakonu, ki ureja dolgotrajno oskrbo, plačujeta oseba iz prvega odstavka tega člena in ministrstvo prispevek za dolgotrajno oskrbo, vsak po en odstotek.

(6) Osebe iz prvega odstavka tega člena so obvezno zdravstveno zavarovane za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za pravice do zdravstvenih storitev in povračila potnih stroškov, pri čemer oseba iz prvega odstavka tega člena in ministrstvo plačujeta prispevke iz 2. točke 46. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-

1, 78/23 in 32/25 – ZZDej-N; v nadaljnjem besedilu: ZZVZZ). Oseba iz prvega odstavka tega člena plačuje prispevek zavarovanca po stopnji 5,96 odstotka in ministrstvo plačuje prispevek delodajalca po stopnji 6,56 odstotka. Osebe iz prvega odstavka tega člena so same zavezanci za obvezni zdravstveni prispevek v skladu z ZZVZZ.

(7) Osebe iz prvega odstavka tega člena plačujejo prispevek za starševsko varstvo po stopnji 0,10 odstotka, ministrstvo pa po stopnji 0,10 odstotka.

6. člen

(strokovna usposobljenost)

Ne glede na neizpolnjevanje izobrazbenega pogoja iz prvega odstavka 49. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) za strokovno usposobljenega delavca šteje oseba, ki je na dan 23. junij 2017 izpolnjevala pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu ter je do tega dne strokovno delo v športu kot svojo edino pridobitno dejavnost neprekinjeno opravljala že vsaj 15 let.

7. člen

(začetek uveljavljanja dodatka k pokojnini)

Dodatek k pokojnini – športno priznavalnino iz 35.a člena zakona lahko začnejo upravičenci uveljavljati po uveljavitvi podzakonskega akta iz devetega odstavka 35.a člena zakona.

8. člen

(začetek delovanja NKC)

(1) OKS-ZŠZ predloži letni program dela NKC za leto 2026 ministrstvu v soglasje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) NKC začne opravljati naloge na podlagi prvega odstavka 35.c člena in prvega odstavka 35.č člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Dejavnosti, povezane z izdelavo individualnega kariernega načrta športnika, začne NKC izvajati v treh mesecih od uveljavitve podzakonskega akta iz drugega odstavka 35.d člena zakona, vendar ne pred potekom roka iz drugega odstavka tega člena.

9. člen

(sprejetje podzakonskih aktov)

(1) Vlada Republike Slovenije podzakonski akt iz desetega odstavka 35.a člena zakona sprejme v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister podzakonski akt iz drugega odstavka 35.d člena zakona sprejme v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

10. člen

(začetek uveljavljanja pravice do prehodnega denarnega nadomestila)

Upravičenci lahko začnejo pravico do prehodnega denarnega nadomestila uveljavljati po treh mesecih od uveljavitve podzakonskega akta iz drugega odstavka 35.d člena tega zakona.

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Na koncu 35. člena veljavnega Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb in 37/24 – ZMat-B) se doda novi deveti odstavek, ki kot pravico športnika določa uporabo storitev NKC, športno priznavalnino in prehodno denarno nadomestilo, ki so podrobneje opredeljeni v novih 35.a do 35.l členih.

Novi deseti odstavek določa, da pravice iz devetega odstavka ne pripadajo športnikom, ki sicer izpolnjujejo vsebinske pogoje, vendar so bili kaznovani na podlagi kršitve protidopinških pravil oziroma so bili zaradi storitve naklepne kaznivega dejanja obsojeni na kazen zapora. Ureditev je povzeta po drugem in tretjem odstavku 3. člena Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (Uradni list RS, št. 34/17 in 119/21). Namen določbe je, da posameznikom, ki so z dokazano naklepno kršitvijo protidopinških pravil grobo kršili pravila fair playa športnega tekmovanja, ne pripadajo dodatne ugodnosti na podlagi športnega udejstvovanja (kršitev protidopinških pravil so ena najhujših oblik kršitev v športu), oziroma da posameznikom, ki so bili obsojeni na zaporno kazen (kazniva dejanja predstavljajo hudo kršitev splošnih družbenih norm), do izbrisa sodbe ne pripadajo dodatne ugodnosti, ki jih družba namenja posameznikom.

K 2. členu:

Novi 35.a člen določa pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine nekdanjim športnikom, državljanom Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so v času tekmovalne kariere dosegli vsaj mednarodni razred kategorizacije po ZSpo ali ZŠpo-1 (vrhunski športnik po ZŠpo-1), ali ki so bili pred uveljavitvijo ZSpo pri OKS-ZŠZ evidentirani kot kategorizirani športniki. V času pred uveljavitvijo ZSpo niso obstajale kategorizacije na način, kot jih uveljavljata ZSpo in ZŠpo-1, kategorizirani športniki so bili praviloma člani državnih reprezentanc v nekdanji skupni državi oziroma od osamosvojitve člani reprezentanc Republike Slovenije, kar smiselno ustreza nazivu vrhunskega športnika po ZSpo in ZŠpo-1. Z določitvijo minimalnega trajanja statusa vrhunskega športnika oziroma evidentiranja pri OKS-ZŠZ kot pogoja za pridobitev pravice se zagotavlja, da so do športne priznavalnine upravičeni nekdanji športniki, ki so dlje časa izkazovali vrhunskost. Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina je institut, smiselno primerljiv z institutom republiških priznavalnin iz 90. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25). Pogoji za prejemanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine so natančno in določno opredeljeni. Dodatek k pokojnini – športna priznavalnina ob upoštevanju pogostega izpada delovne dobe nekdanjih vrhunskih športnikov nagraduje njihov prispevek na športnem področju na način, da tistim, ki imajo nizke pokojnine, omogoča pridobitev pravice do dodatka h pokojnini do določene višine (skupna višina odmerjene pokojnine in dodatka k pokojnini ne more presegati 1.100 evrov, pri čemer se upoštevajo tako pokojnine v Republiki Sloveniji kot morebitne pokojnine iz tujine, pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine pa ne more preseči 300 evrov). O pravici do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine odloči ministrstvo, pristojno za šport. Izplačevalec je ZPIZ, ki na podlagi izplačil ministrstvu mesečno izstavlja zahteve za povračilo izplačanih dodatkov k pokojnini. Podrobnejši postopek ter način ugotavljanja in preverjanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine določi vlada z uredbo.

Novi 35.b do 35.e členi določajo delovanje in financiranje NKC, ki izvaja naloge na področju usklajevanja športnih in izobraževalnih obveznosti športnikov ter naloge na področju prehoda športnikov na trg dela po zaključku športne kariere. Ukrep je smiselno skladen z usmeritvami poglavja Resolucije o nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2026-2035 na področju dvojne kariere.

Novi 35.b člen določa, da NKC izvaja naloge na področju pomoči športnikom v času izobraževanja in na področju pomoči športnikov pri prehodu na trg dela po zaključku športne kariere. Naloge NKC opravlja OKS-ZŠZ, ki že opravlja določene dejavnosti na teh področjih, s predlogom zakona pa se delovanje obstoječih dejavnosti OKS-ZŠZ nadgrajuje in ciljno usmerja. Za delovanje NKC mora OKS-ZŠZ sprejeti letni program dela, h kateremu mora prej podati soglasje ministrstvo, pristojno za šport.

Novi 35.c člen določa dejavnosti NKC na področju izobraževanja športnikov in krog športnikov, upravičenih do vključitve v te dejavnosti. NKC lahko dejavnosti ponuja tudi širšemu krogu športnikov, vendar so predmet sofinanciranja le dejavnosti NKC, ki se nanašajo na kategorizirane športnike. Dejavnosti informiranja in kariernega triaže so na voljo vsem kategoriziranim športnikom (pomen izraza kategoriziran športnik je določen v 3. točki 2. člena ZŠpo-1), dejavnosti informiranja in svetovanja o možnostih štipendiranja ter mentorstva pa le športnikom perspektivnega razreda in vrhunskim športnikom (za uvrstitev v te razrede kategorizacije je potrebno doseči športni dosežek na mednarodni ravni), za katere se na podlagi rezultatov domneva, da je njihova športna obremenitev večja in jih bolj obremenjuje pri izpolnjevanju njihovih izobraževalnih obveznosti.

Novi 35.č člen določa dejavnosti NKC na v zvezi s prehodom športnikov na trg dela in krog športnikov, upravičenih do vključitve v te dejavnosti. Smiselno podobno ureditvi v novem 35.c členu so do vključevanja v dejavnosti NKC na tem področju upravičeni kategorizirani oziroma vrhunski športniki. Večji obseg dostopa do dejavnosti NKC imajo športniki, ki so bolj intenzivno obremenjeni s športno dejavnostjo.

Novi 35.d člen določa pripravo in vsebino individualnega kariernega načrta ter pristojnost ministra za sprejem podzakonskega akta, s katerim določi podrobnejšo vsebino individualnega kariernega načrta. Glede na razvoj področja in družbe na splošno je smiselna določitev teh vsebin v podzakonskem aktu, s katerim je mogoče bolj ažurno slediti razvoju.

Novi 35.e člen določa način zagotavljanja proračunskih sredstev za opravljanje nalog NKC iz prvega odstavka novega 35.c in prvega odstavka novega 35.č člena. OKS-ZŠZ je krovna športna organizacija v Republiki Sloveniji, ki je del mednarodnega olimpijskega gibanja in povezuje nacionalne in občinske športne zveze ter druge športne organizacije (skladno z 41. členom ZŠpo-1), ter že opravlja nekatere naloge na podlagi javnega pooblastila, prav tako pa ima tudi sicer posebno vlogo v sistemu športa v Republiki Sloveniji (med drugim v skladu z 9., 10., 12., 32., 33., 38., 51., 52., 64. in 77. členom ZŠpo-1). Za namen ureditve medsebojnih pravic ministrstvo in OKS-ZŠZ letno skleneta pogodbo, v kateri opredelita obseg posameznih storitev in njihovo ceno oziroma strošek, maksimalen skupni obseg financiranja za posamezno koledarsko leto, obveznost poročanja in ostale vsebine v skladu s predlogom člena.

Novi 36.f do 36.l člen za športnike, ki so dosegli vsaj naziv vrhunškega športnika (uvrstitev vsaj v mednarodni razred kategorizacije po ZŠpo-1) in ki so vključeni v nadaljnje izobraževanje s ciljem lažje vključitve na trg dela, določajo pravico do prejemanja prehodnega nadomestila. Vrhunski športniki na račun obremenitev trenažnega in tekmovalnega procesa v času tekmovalne kariere pogosto ne uspejo dokončati izobraževanja in pridobiti izobrazbe, kar bi jim olajšalo vstop na trg dela. Ukrep ima namen priznanja njihovemu športnemu udejstvovanju in zastopanju Republike Slovenije na mednarodnih tekmovanjih ter dolgoročnemu reševanju socialnega statusa posameznikov po zaključku športne kariere. Pričakovani so tudi spodbujevalni učinki ukrepa v

smislu nadaljnega spodbujanja ukvarjanja s športom na vrhunski ravni, saj se bodo mladi športniki tako lažje odločali za kariero vrhunskega športnika. Ukrep prehodnega denarnega nadomestila se razlikuje od nadomestila za brezposelnost (na podlagi zavarovanja za primer brezposelnosti), saj gre po eni strani za ukrep prehoda na trg dela (tako imenovana druga kariera) in po drugi strani za spodbujevalen ukrep na področju športa.

Novi 36.f člen opredeljuje pravico do prehodnega denarnega nadomestila, ki vključuje pravico do denarnih prejemkov in pravico do vključitve v obvezna socialna zavarovanja v skladu z veljavno zakonodajo, ter določa krog upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila. Do prehodnega denarnega nadomestila so upravičeni nekdanji vrhunski športniki, ki jim je razvrstitev v naziv vrhunskega športnika že potekla, zanje je NKC pripravil individualni karierni načrt, ki vključuje pridobitev izobrazbe (srednješolske, če je nekdanji vrhunski športnik še nima, ali po javnoveljavnem študijskem programu, če že ima srednješolsko izobrazbo). Rok za uveljavljanje pravice je tri leta po poteku zadnje razvrstitve v naziv vrhunskega športnika. Dolžina tega obdobja športniku omogoča, da stremi k novim vrhunskim športnim dosežkom, vendar pa ga spodbuja, da se, če v določenem roku (vsaj štirih let po zadnjem vrhunskem športnem rezultatu) vrhunskega rezultata ne ponovi, vključi v izobraževalni program, ki mu bo olajšal prehod na trg dela po zaključku tekmovalne kariere. Nekdanji vrhunski športnik lahko le enkrat prejme pravico do prehodnega denarnega nadomestila, ne glede na to, ali tudi kasneje, že po morebitnem zaključku izobraževanja, ponovi vrhunski rezultat.

Novi 35.g člen določa trajanje pravice do prehodnega denarnega nadomestila, in sicer se pravica določi v trajanju šolskega ali študijskega leta, v katerega je vpisan. Pravico je mogoče ob uspešnem dokončanju letnika podaljšati za naslednji letnik, vendar najdlje do skupnega trajanja 36 mesecev.

Novi 35.h člen določa višino prehodnega denarnega nadomestila (skupno prejemkov in prispevkov oziroma zavarovanj) v višini minimalne plače. Ureditev v drugem odstavku sledi zgledu iz 4. odstavka 62. člena ZUTD. Pomeni, da prejemnik prehodnega nadomestila ni upravičen do bolniškega nadomestila v primeru bolezni med trajanjem pravice do prehodnega nadomestila. Taka dikcija pomaga tudi pri izračunu zneska nadomestila, kadar pripada za nepolni mesec.

Novi 35.i člen določa pogoje, pod katerimi pravica do prehodnega denarnega nadomestila preneha (predvsem gre za pogoje, pod katerimi nadomestilo oziroma ukrep ni več smisel, saj je športnik že začel z drugo kariero, ta ni več mogoča ali pa je športnik z lastnim protidruženim ravnanjem povzročil razloge, zaradi katerih ni več primerno, da mu država izplačuje nadomestilo), ter pogoje, pod katerimi pravica miruje (formalno še je priznana, vendar se nadomestilo ne izplačuje).

Novi 36.j člen določa obveznost vračila prejetega denarnega nadomestila v primeru, ko športnik ni uspešno zaključil letnika, za nezaključeni letnik. V primerih, ki so določeni kot izjema od obveznosti vračanja prehodnega denarnega nadomestila, je določeno, da se upravičencu rok za zaključitev letnika ustrezno podaljša. Ureditev je smiselno skladna z ureditvijo vračanja štipendij na podlagi Zakona o štipendiranju.

Novi 35.k člen določa pristojni organ za odločanje o pravici do prehodnega denarnega nadomestila, in sicer je pristojno ministrstvo, pristojno za šport. V skladu z drugim odstavkom 230. člena Zakona o splošnem upravnem postopku zoper odločbo, ki jo je na prvi stopnji izdalo ministrstvo, ni dopustna pritožba, če zakon tako ne določa. Tako je odločba ministrstva dokončna, izpodbijati jo je mogoče v upravnem sporu.

Novi 35.l člen določa izplačevalca in rok izplačila prehodnega denarnega nadomestila.

K 3. členu:

Člen ureja zbiranje in obdelavo osebnih podatkov upravičencev do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in upravičencev do prehodnega denarnega nadomestila. Uvajata se novi evidenci, ki se od razvidov iz 76. člena ZŠpo-1 razlikujeta po tem, da vsebujeta podatke o fizičnih osebah, ki na podlagi upravnih odločb prejemajo določene finančne ugodnosti iz javnih sredstev. Za novi evidenci tudi ni predvideno dodatno urejanje oblike in postopka vpisa s podzakonskim aktom, kot je to določeno v enajstem odstavku 76. člena za razvide ministrstva. Za evidenci tudi ni predvideno povezovanje z drugimi zbirkami podatkov. V primeru, da se bo ob izvajanju zakona pojavila potreba po tovrstnem povezovanju oziroma ob morebitni prenovi ZŠpo-1, bo pripravljen predlog ustrezne zakonske spremembe.

K 4. členu:

Ker predlog zakona z novim 76.a členom uvaja dve novi evidenci, je potrebno v 79. členu ZŠpo-1 besedo »evidenca« nadomestiti z množinsko obliko besede.

K 5. členu:

Gre za prehodno določbo, ki za čas do ureditve v posebnih zakonih ureja vključitev v obvezna socialna zavarovanja in plačevanje prispevkov od prehodnega denarnega nadomestila, ter določa prispevne stopnje za posamezno obvezno socialno zavarovanje.

K 6. členu:

ZŠpo-1 je onemogočil strokovno delo v športu nekaterim trenerjem, ki so to dejavnost opravljali že daljše časovno obdobje kot svojo edino dejavnost, saj s prehodnimi in končnimi določbami ni bila predvidena možnost njihovega nadaljnjega opravljanja te dejavnosti kljub neizpolnjevanju izobrazbenega pogoja, ki ga je ZŠpo-1 na novo uvedel (vsaj srednja poklicna izobrazba). Gre za manjše število trenerjev (do 20), ki so trenerstvo opravljali kot svojo izključno dejavnost (poklicno), z uveljavitvijo ZŠpo-1 pa ne morejo več izpolniti pogoja za opravljanje strokovnega dela v športu in vpis v razvid strokovno izobraženih in strokovno usposobljenih delavcev v športu. V izogib nastanku novih socialnih problemov se tem strokovnim delavcem omogoča vpis v razvid in opravljanje strokovnega dela v športu do upokojitve.

K 7. členu:

Člen določa začetek uveljavljanja pravice dodatka k pokojnini – športne priznavalnine.

K 8. členu:

Člen določa začetek delovanja NKC in roke za izvedbo posameznih dejanj, potrebnih za začetek delovanja.

K 9. členu:

Člen določa rok za sprejem podzakonskih aktov vlade in ministra.

K 10. členu:

Člen določa začetek izvajanja ukrepa pravice do prehodnega denarnega nadomestila.

K 11. členu:

Člen določa uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

**35. člen
(pravice)**

- (1) Športnik ima pravico:
1. do prilagoditve šolskih in študijskih obveznosti v obsegu in na način, ki se določita s predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanje oziroma področje visokega šolstva;
 2. do prilagoditve opravljanja mature v skladu z zakonom, ki ureja maturo;
 3. do prilagoditve uveljavljanja pravice do vpisa v nadaljnje izobraževanje v skladu z zakonom, ki ureja maturo;
 4. da mu izvajalci športnih programov iz prvega odstavka 6. člena tega zakona zagotovijo varen proces športne vadbe;
 5. do preventivnega zdravstvenega varstva v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje;
 6. da v času bolezni ali poškodbe ne trenira ali tekmuje.
- (2) **(prenehal veljati)**
- (3) **(prenehal veljati)**
- (4) Športnik, ki je dobitnik Bloudkove nagrade za življenjsko delo, ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena tudi pravico do izjemne pokojnine.
- (5) Vrhunski športnik ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena tudi pravico do zaposlitve v javnem sektorju v skladu s 63. členom tega zakona.
- (6) Vrhunski športnik, ki je dobitnik olimpijske, paraolimpijske, medalje z olimpijade gluhih, medalje s šahovske olimpijade ali medalje s svetovnih prvenstev v olimpijskih kolektivnih športnih panogah ali olimpijskih športnih disciplinah individualnih športnih panog, ima poleg pravic iz prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka tudi pravico:
1. do povračila stroškov izobraževanja za pridobitev izobrazbe po javnoveljavnih izobraževalnih programih v Republiki Sloveniji, in sicer enkrat na vsaki ravni izobraževanja, ki si je še ni pridobil, ali usposobljenosti za strokovno delo v športu po tem zakonu, in
 2. do izjemne pokojnine.
- (7) Minister natančneje določi način in pogoje za pridobitev pravice iz 1. točke prejšnjega odstavka ter obseg povračila in vrste stroškov.
- (8) Izjemne pokojnine iz četrtega odstavka in iz 2. točke šestega odstavka tega člena se določijo pod pogoji in na način, kot jih določa zakon, ki ureja področje izjemnih pokojnin.

79. člen

(shranjevanje razvidov)

Razvidi in evidenca po tem zakonu se trajno hranijo pri upravljavcih posameznih zbirk podatkov v skladu s posebnimi predpisi.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

1. Osnutek Uredbe o načinu ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in preverjanja izpolnjevanja pogojev za njegovo izplačevanje

"Na podlagi četrtega odstavka 36.a člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o načinu ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in preverjanja izpolnjevanja pogojev za njegovo izplačevanje

1. člen **(vsebina uredbe)**

Ta uredba določa način ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in preverjanje izpolnjevanja pogojev za njegovo izplačevanje.

Podrobnejši postopek

2. člen

Upravičenec iz prvega odstavka 36.a člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) mora vlogi za priznanje pravice do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine priložiti:

- potrdilo Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez (v nadaljevanju: OKS-ZŠZ) o razvrstitvi vsaj v mednarodni razred kategorizacije po ZŠpo-1 ali Zakonu o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1; v nadaljnjem besedilu: ZSpo) ali o evidentiranju kategoriziranega športnika pri OKS-ZŠZ ter potrdilo trajanju razvrstitve oziroma evidentiranja, in
- dokazilo o priznanju pravice do pokojnine v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali dokazilo o tem, da je uživalec pravice do pokojnine iz tujine, če je z državo, iz katere prejema pokojnino, sklenjena mednarodna pogodba ali če ta država priznava pravico do izplačevanja pokojnine v tujino državljanom Republike Slovenije.

3. člen

Ministrstvo odločbo, s katero upravičencu iz prejšnjega člena prizna pravico do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, posreduje Zavodu Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Preverjanje pogojev za uživanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine

4. člen

Dokazilo o višini pokojnine iz tujine predloži zavarovanec ob vložitvi zahteve za dodelitev dodatka k pokojnini – športne priznavalnine in nato enkrat letno, najkasneje do 31. januarja.

Če pogoji za uživanje dodatka k pokojnini – športne priznavalnine niso več izpolnjeni, Ministrstvo, pristojno za šport, odločbo, na podlagi katere upravičencu iz prejšnjega člena preneha pravica do dodatka k pokojnini – športne priznavalnine, posreduje Zavodu Republike Slovenije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Končna določba

5. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. Osnutek Pravilnika o določitvi vsebine kariernega načrta:

Na podlagi drugega odstavka 36.j člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20, 3/22 – ZDeb, 37/24 – ZMat-B in ---) minister, pristojen za šport, izdaja

Pravilnik o podrobnejši določitvi vsebine individualnega kariernega načrta

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino individualnega kariernega načrta.

2. člen

(vsebina individualnega kariernega načrta)

Individualni karierni načrt, ki ga za športnika izdelata nacionalni karierni center, obsega vsaj:

- dejavnosti za usposobitev športnika ali nekdanjega športnika za namen lažjega prehoda na trg dela po zaključku tekmovalne kariere, ki jih mora športnik izvajati ali se jih udeleževati;
- roke za izvajanje dejavnosti iz prejšnje alineje;
- način poročanja o izvajanju dejavnosti iz prejšnje alineje;
- ...

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 15. dan od objave v Uradnem listu Republike Slovenije.